

[Poul H. Møller]

af køb på afbetaling med dertil hørende ofte ublu renter og omkostninger.

Det foreliggende forslag tilsigter som anført i bemærkningerne at sikre forbrugere – i dette tilfælde altså kredittøberne – en øget og tidssvarende retsbeskyttelse. Men sælgeren har naturligvis også krav på en form for beskyttelse, og om disse tilsvarende krav er imødekommet gennem dette lovforslag, har jeg ikke helt fået klarhed over ved en første gennemlæsning af forslaget, som jo er meget kompliceret – det må jeg give de forrige ordførere ret i.

Såfremt lovforslaget gennemføres fuldt ud i den her forelagte skikkelse, må man nok forudse, at en stor del af afbetalingshandelen anlægger nye synspunkter og kriterier. Vi kender nok alle sammen – eller mange gør det formentlig – til de forbrugere, der næsten konstant render rundt med en fogedsag i en snor omkring halsen. Men omvendt kender vi også nok de firmaer, der har specialiseret sig i at sælge det samme møblement tre gange til tre forskellige købere, som så efter tur har måttet se varerne afhentet dagen efter betalingsfristens udløb.

Der er ganske afgjort behov for beskyttelse imod begge kategorier.

I bemærkningerne er anført, at det af justitsministeren nedsatte kredittøbsudvalg har ment, at det lå uden for dets opgave at tage stilling til, om det stadig stigende salg på kredit er ønskeligt, og det er jeg egentlig ked af, for jeg tror, at en stillingtagen hertil ville have ændret nogle ting i dette forslag. Jeg mener, at alt for mange lokkes ud i kredittøb med en lille udbetaling, uden at køberen gør sig helt klart, hvad han eller hun har indladt sig på. Ganske vist omtaler § 8 en del krav til sælger vedrørende oplysningspligt, kontantpris, afbetalingsrate, omkostninger, nominel rente m.v., men mange vil fortsat trods disse oplysninger kaste sig ud i økonomiske forpligtelser, som det er håbløst umuligt for dem at honorere.

Jeg tror, at man havde hjulpet sådanne mennesker langt bedre ved at kræve en højere udbetaling, måske op på omkring 50 pct. Købet af det store farve-TV eller de hårde hvidevarer, som forbrugeren så gerne ønskede sig, kunne som regel udmærket have været udsat de få måneder, det ville have taget at spare op til udbetalingen, penge, som med renter m.v. jo alligevel skulle være faldet i de

samme måneder. Jeg tror, at begge parter, altså både køber og sælger, ville have været bedst tjent hermed. Renter og omkostninger ville så også være blevet væsentligt mindre for køberen og fristelsen til impulsive, men dyre indkøb blive forholdsvis mindre.

Må jeg nævne, at man f.eks. i Norge i dag ikke kan købe en ny bil uden at præstere 75 pct. i udbetaling. Så måtte man vel nok ved køb af varer herhjemme f.eks. på over 500 kr. kunne kræve en udbetaling på 50 pct..

En interessant fornyelse er fortrydelsesretten, men for mig at se er den ikke obligatorisk, idet der jo anføres noget om »medmindre andet er aftalt«, og det kan måske forudses, at en del handler afsluttes ikke alene med ejendomsforbehold, men også fra sælgers side krav om købers frafald af fortrydelsesretten; jeg ved det ikke.

Men uden at gå i yderligere detaljer med lovforslaget vil jeg sige, at min samlede vurdering ved en første gennemlæsning er, at det er absolut positivt trods de små indvendinger, jeg har anført her.

Jeg forudser, at dette forslag vil kræve en endog meget grundig udvalgsbehandling, og dertil kan jeg tilsige kristeligt folkepartis villige medvirken.

Lis Starcke (DR):

Da afbetalingsloven er fra 1954 og kun regulerer afbetalingskøb med ejendomsforbehold, og da andre former for kredittøb er blevet almindeligere i den senere tid, mener retsforbundet nok, at der er grund til en lovgivning nu i 1980.

Der siges i bemærkningerne til lovforslaget, at det drejer sig om en civilretlig regulering af hele kredittøbsområdet med det formål at styrke kredittøbernes retsstilling. Det finder vi i retsforbundet er positivt, men vi må med det samme gøre opmærksom på, at der bør være en balance, sådan som også andre ordførere har gjort opmærksom på, således at man også må se på erhvervenes retsstilling. Det må vi se på i udvalget; det er jo helt rigtigt, at det er et ret indviklet lovforslag.

Det er godt for et bedre beslutningsgrundlag, at kredittomkostningerne opgives, og det er nok rigtigt, at man får det bedste billede af det ved en beregning af den effektive årlige rente. Jeg synes nok, det kan være rime-